SƏHİYYƏ

Yeni Klinikada Yeni Robotik Reabilitasiya və Sümük İliyi Transplantasiyası mərkəzlərinin açılış mərasimi olub

Noyabrın 19-da Yeni Klinikada Yeni Robotik Reabilitasiya və Sümük İliyi Transplantasiyası mərkəzlərinin açılış mərasimi olub.

"İki sahil" AZƏRTAC-a istinadən xəbər verir ki, mərasimdə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva, Bakı Media Mərkəzinin rəhbəri Arzu Əliyeva və Alena Əliyeva iştirak ediblər.

Əvvəlcə Yeni Robotik Reabilitasiya Mərkəzi ilə tanışlıq keçirilib. Bildirilib ki, 3 min 600 kvadratmetr ərazidə yerləşən Yeni Robotik Reabilitasiya Mərkəzi Azərbaycanın reabilitasiya sahəsində texnoloji inqilab yaradan ilk mərkəzlərindən biridir.

Əsas məqsəd pasiyentlərin funksional müstəqilliyini bərpa etmək, həyat keyfiyyətini yüksəltmək və hərəkət imkanlarını maksimum səviyyəyə çatdırmaq, həmçinin ölkəmizdə əlillik səviyyəsini minimuma endirməkdir. Mərkəz həm ambulator, həm də stasionar müalicə xidmətləri təqdim edir.

Müəssisədə ümumilikdə 3 həkim-fizioterapevt, 1 həkim-travmatoloq, 4 həkim-nevroloq, 4 təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardım üzrə həkim, 9 müalicəvi bədən tərbiyəsi (MBT) təlimatçısı, 32 fizioterapevt-reabilitoloq, 17 tibb bacısı/qardaşı, 2 masaj üzrə tibb bacısı/qardaşı və 20 kiçik tibb işçisi fəaliyyət göstərir.

Mərkəzin Neyrotravma şöbəsində kəllə-beyin və onurğa-beyin travmaları, eləcə də ölkənin müxtəlif tibb müəssisələrindən reanimasiyadan sonra reabilitasiyaya ehtiyacı olan vətəndaşların stasionar müalicəsinin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Bundan əlavə, mərkəzdə bir sıra sahələr üzrə robotik və klassik reabilitasiya xidmətləri təqdim olunur. Nevrologiya istiqamətində insult, beyin və onurğa beyni zədələnmələri, həmçinin sinir sistemi xəstəliklərindən sonra bərpa prosesi aparılacaq.

Ortopedik reabilitasiya çərçivəsində travmalardan və ortopedik əməliyyatlardan sonra hərəkətin bərpası təmin ediləcək.

Pediatrik və neonatoloji reabilitasiya uşaqlarda hərəkət, inkişaf və koordinasiya pozuntularının erkən korreksiyasına yönəlib. İdmanda reabilitasiya xidməti idman zədələrindən sonra funksional hazırlığın və performansın bərpasını hədəfləyir.

Əl reabilitasiyası sahəsində əl cərrahiyyəsi və yuxarı ətrafların motor funksiyalarının inkişafı, eləcə də incə hərəkətlərin bərpası həyata keçiriləcək. Kardiopulmonar reabilitasiya ürək-damar və tənəffüs sistemi xəstəliklərindən sonra fiziki dözümlülüyün artırılmasına xidmət edir. Geriatrik reabilitasiya isə yaşlı pasiyentlərdə hərəkət imkanlarının genişləndirilməsi və həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlib.

Onkoloji reabilitasiya onkoloji müalicələrdən sonra fiziki və psixoloji adaptasiyanın təmin edilməsini əhatə edir. Bundan əlavə, ginekoloji və androloji reabilitasiya kiçik çanaq disfunksiyalarında, kiçik çanaq əzələlərinin funksional bərpası, gücünün və elastikliyinin artırılması məqsədilə tətbiq olunan hədəfli fizioterapevtik yanaşma ilə həyata keçiriləcək. Onurğa sağlamlığı xidmətləri onurğa sütunu problemlərinin qarşısının alınmasına və müalicəsinə istiqamətlənib.

Reanimasiya və intensiv terapiyada reabilitasiya ağır vəziyyətdən çıxmış pasiyentlərin erkən mərhələdə bərpasını təmin edir və hədəf Azərbaycandakı böyük dövlət xəstəxanalarında reanimasiya şəraitində reabilitasiya xidmətlərinin gücləndirilməsidir.

Yeni Robotik Reabilitasiya Mərkəzi dünyada həm robotik, həm də klassik reabilitasiya sahəsində lider mövqeyini möhkəmləndirməyi, elmi və texnoloji yenilikləri reabilitasiya proseslərinə inteqrasiya edərək Azərbaycanı innovativ reabilitasiya mərkəzinə çevirməyi hədəfləyir. Həmin istiqamətdə beynəlxalq akkreditasiyalar üçün rəsmi danışıqlara artıq başlanılıb.

Mərkəzin üstünlüklərinə dünya səviyyəli robotik lokomasiya və yuxarı ətraf reabilitasiya sistemləri, 3D hərəkət analizi, balans və koordinasiya ölçmə texnologiyaları, süni intellekt əsaslı qiymətləndirmə və fərdiləşdirilmiş reabilitasiya alqoritmləri, fizioterapevtlər, reabilitoloqlar, neyroloqlar, ortopedlər, psixoloqlar və ergoterapevtlərdən ibarət multidisiplinar komanda, eləcə də beynəlxalq təlim, sertifikasiya və elmi əməkdaşlıq imkanları daxildir. Bütün bu xüsusiyyətləri ilə mərkəz Azərbaycanın reabilitasiya sahəsində texnoloji inqilab yaradan, həm ambulator, həm də stasionar müalicə xidmətləri təqdim edən qabaqcıl bir qurum kimi fəaliyyətə başlayır.

Yeni Robotik Reabilitasiya Mərkəzinin noyabrın 20-dən etibarən fəaliyyətə başlayacağı diqqətə çatdırılıb.

Daha sonra Sümük İliyi Transplantasiyası Mərkəzinə baxış keçirilib. Qeyd olunub ki, mərkəz müasir tələblərə cavab verən yüksək ixtisaslaşmış tibbi mərkəz kimi formalaşdırılıb. Şöbənin hemato-onkoloji xəstəliklərin müalicəsində ən son elmi nailiyyətləri tətbiq edən, geniş təcrübəyə malik multidisiplinar komanda tərəfindən idarə olunması planlaşdırılır.

Tibbi xidmətlər çərçivəsində qeyd olunan diaqnozlarla müalicə alan pasiyentlər üçün həm allogen, həm də autogen sümük iliyi transplantasiyasının həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Mərkəz 22 çarpayılıq şöbə ilə böyüklər və uşaqlar üçün fəaliyyət göstərəcək. Həm autogen, həm də allogen sümük iliyi transplantasiyası beynəlxalq protokollara uyğun şəkildə həyata keçiriləcək. Leykoz, talassemiya, aplastik anemiya, limfoma və mieloma kimi xəstəliklərdən əziyyət çəkən pasiyentlər üçün bu mərkəz yüksəksəviyyəli, inteqrasiya olunmuş müalicə şəraiti yaradacaq və xaricə bağlılığı əhəmiyyətli dərəcədə azaldacaq.

Transplantasiya blokları müasir sterilizasiya standartlarına cavab verən HEPA filtrasiyalı hava axını, tam izolyasiya rejimi və yüksəksəviyyəli infeksion nəzarət sistemi ilə təchiz edilib.

Mərkəzin əsas məqsədi pasiyentlərə təhlükəsiz, effektiv və yüksəkkeyfiyyətli müalicə təqdim etmək, elmi yenilikləri praktikaya gətirmək və ölkədə sümük iliyi transplantasiyası xidmətlərinin əlçatanlığını artırmaqdır.

Yeni yaradılmış mərkəz ilə tibb müəssisəsi hemato-onkoloji xəstəliklərin müalicəsində daha geniş imkanlar yaradacaq və müasir tibb standartlarının tətbiqində nümunəvi səhiyyə ocağı kimi fəaliyyət göstərməyə davam edəcək.

QEYRİ-NEFT-QAZ SEKTORUNUN BÜTÜN SAHƏLƏRİ ARTIM NÜMAYİŞ ETDİRİB

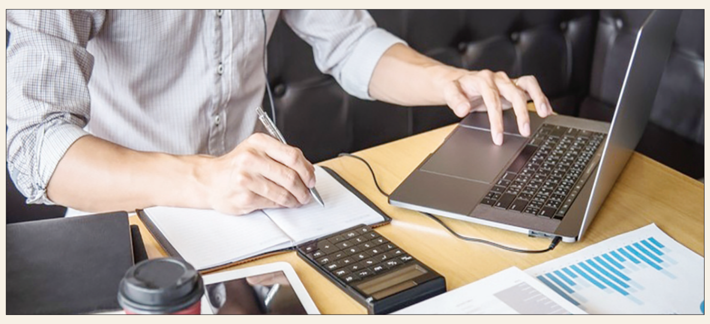

2019-2025-ci illərdə qeyri-neft-qaz sektorunun bütün sahələri artım nümayiş etdirib.

"İki sahil" AZƏRTAC-a istinadən xəbər verir ki, bunu iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov Milli Məclisin noyabrın 19-da keçirilən plenar iclasında "Azərbaycan Respublikasının 2026-cı il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı deyib.

Nazir bildirib ki, 2019-2025-ci illərdə orta illik artım templəri üzrə lider sahələr - informasiya və rabitə (11 faiz), qeyri-neft-qaz sənayesi (9,7 faiz), nəqliyyat və anbar təsərrüfatı (7,8 faiz) olub. Nisbətən aşağı orta illik artım templəri isə tikintidə (4,4 faiz), turizmdə (4,1 faiz), kənd təsərrüfatında (3,2 faiz), ticarətdə (3 faiz), sosial və digər xidmətlərdə (2,9 faiz) olub.

ÖLKƏDƏ AKTİV VERGİ ÖDƏYİCİLƏRİNİN SAYI 2 DƏFƏ ARTIB

Azərbaycanda aktiv vergi ödəyicilərinin sayı 2 dəfə artıb.

"İki sahil" AZƏRTAC-a istinadən xəbər verir ki, bunu iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov Milli Məclisin noyabrın 19-da keçirilən plenar iclasında "Azərbaycan Respublikasının 2026-cı il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı deyib.

Nazir bildirib ki, 2019-cu il yanvarın 1-i ilə müqayisədə 2025-ci il noyabrın 1-i tarixinə ölkədə aktiv vergi ödəyicilərinin sayı 2 dəfə artaraq 845 mini ötüb.

EKOLOGİYA

Şirvanın "zümrüd"ü niyə yoxa çıxır?..

Şose yolla Hacıqabul rayonunun yanından ötüb Şirvan şəhərinə və Aran bölgəsinə aparan yolların lap yaxınlığından keçəndə sərnişinlər istər-istəməz dönüb zümrüdə bənzəyən gölə tamaşa edərdilər. Gölün gözəlliyi öz yerində, başqa bir yaraşığı orada üzən quşların səs-küy salaraq dəstə-dəstə uçmaları, ov axtarmaları, ora-bura vurnuxmaları, bunlarla bərabər, öz təhlükəsizlikərini də hər an nəzarətdə saxlamaları idi. Çöl quşları-ördəklər, qaşqaldaqlar (anqutlar), qaranquşlar, sərçələr, leyləklər gölün gözəlliyini bir az da artırırdılar.

Təəssüf ki, keçən iki il müddətində zümrüd gözlü göldəki bu həyatdan əsər-əlamət qalmayıb, suyu sürətlə azalaraq quruyub, gölü üzük qaşı kimi qoynuna alan yaşıllıqlar susuzluqdan yanıb, yatağının torpağı cadar-cadar olub. Gölün şəraitsizliyə davam gətirə bilməyən qanadlı "qonaqları" perik düşüb. Sanki burada heç yerli-dibli göl və onun "sakinləri" olmayıb.

Qısaca desək, həmişə köçəri quşların uçub gəldiyi, ovçuların və turistlərin ən çox üz tutduğu məşhur Hacıqabul gölü demək olar ki, tamamilə quruyub. Çox üzücü bir səhnə yaranıb. Ancaq bunun müəyyən səbəbləri var.

Gölün yaxınlığında yaşayan sakinlərin sözlərinə görə, illər əvvəl bu ərazi həm turizm, həm həvəskar ovçuluq, həm də təbiətin qoynunda mənalı istirahət məkanı kimi xüsusilə seçilirdi. Vaxtilə 16 kvadratkilometr ərazini əhatə edən, dərinliyi 5 metrə çatan göl bir neçə ildir quruyub sıradan çıxmaqda idi. Nəhayət, iş o yerə çatıb ki, gölün ərazisi tamamilə quruyub və hazırda qurumuş ərazidə yabanı otlar bitməyə başlayıb. Canlı aləmin bir qismi məhv olub, digər qismi isə buradan köçərək uzaqlara gedib.

Təcrübəli ekoloqların sözlərinə görə, gölün quruması təkcə təbiətə deyil, bölgənin iqliminə və biomüxtəlifliyinə, orada yaşamış həşərat və heyvanat aləminə də ciddi təsir göstərir, onların ətrafa dağılmasına səbəb olur. Hacıqabul gölü vaxtilə Kür çayından qidalanırdı, çayın suyu göldə səviyyənin aşağı düşməsinin qarşısını alırdı. Lakin son illər qlobal iqlim dəyişikliyi bu gölə də ciddi təsir edib. Ehtimala görə, gölün qurumasına səbəb təkcə su çatışmazlığı deyil. Son illər hər yerdə yeraltı tektonik dəyişikliklər, zəlzələlər, torpaq sürüşmələri vaxtaşırı baş verdiyindən axan sular məcrasını dəyişir və ya qrunt sularla əvəzlənir. Həm də təkcə burada deyil, hətta dəniz səviyyəsindən min metrlərlə yüksək dağlıq ərazilərdə belə kiçik çaylar və bulaqlar quruyur, ya da məcrasını dəyişir. Dediyimiz kimi, təəssüf ki, belə acınacaqlı hala artıq ölkəmizin dağlı-aranlı bir çox bölgələrində rast gəlmək olar. Amma Hacıqabul gölü hamının gözü qarşısında məhv olub sıradan çıxmaq təhlükəsi altındadır. Bu təhlükə ölkə ictimaiyyətinin də diqqətini özünə çəkib.

Ona görə də aidiyyəti təşkilatların iştirakı ilə gölün əvvəlki vəziyyətinə qaytarılması istiqamətində müəyyən hazırlıq işlərinin aparılmasına başlanılıb. Hazırda mütəxəssislər tərəfindən su balansının bərpası, ətraf ərazilərdə monitorinqlər və ekoloji qiymətləndirmə davam edir.

Mütəxəssislər bildirirlər ki, həyata keçirilən tədbirlər uğurla başa çatarsa, gələcəkdə göldə minimum səviyyədə də olsa suyun geri qayıtması və saxlanması mümkün ola bilər. Əgər bu variant baş tutmasa, onda gölün suyunun bərpa olunması üçün onun yatağı hansısa daimi su mənbəyinə birləşdirilməlidir. Bundan başqa, ola bilər ki, məxsusi göl üçün bir neçə subartezian quyusu qazılıb suları oraya yığılsın, bitkilərin və canlıların yaşaması üçün lazımi şərait yaradılsın. Bütün söylədiklərimizdən belə qənaətə gəlmək olur ki, Hacıqabul gölünün bərpası mümkündür. Bununla da da yenə təbiətin bizlərə bəxş etdiyi gözəlliyi yenidən görə, buradakı zəngin bitki və canlı aləmin seyrinə çıxa biləcəyik.

Vəli İlyasov,
"İki sahil"